Nr. 206. Styczeń - Luty 1933.

Biblioteka Jagiellońska
1002026720

Rok 49. Kraków Zeszyt 1.
ul. św. Filipa 19.

Treść zeszytu:

Str.

Wiadomości z Misyj:
- Z misji polskiej w Chinach 1
- Z życia Zakładu św. Dziecięctwa w Shiuchow . 5
- Jak mała Marja została chrześcijanką 9
- Mali męczennicy chińscy 10

Ze Stowarzyszenia św. Dziecięctwa w kraju . . . 14

Wykaz składek za grudzień 1932 i styczeń 1933 r. 21

Z pozwoleniem Zwierzchności duchownej.

Lista członków czytających:

....

....

....

....

....

....

....

Roczniki wychodzą co drugi miesiąc. Prenumerata wyn. 1·50, którą płacą nie dwunastki, lecz tylko pobierający Rocznik osobno dla siebie.

Numer czeku Dzieła św. Dziecięctwa w P. K. O. 144.974 — Warszawa.

ROCZNIKI
DZIEŁA ŚW. DZIECIĘCTWA
Rok 49. Styczeń - Luty Zeszyt 1
Nr. 206 1933.

WIADOMOŚCI Z MISYJ.

Z misji polskiej w Chinach.

Przewielebny Księże Dyrektorze!
Łaska Pana naszego niech będzie zawsze z nami!

Wenchow, d. 6 grudnia 1932.

Kiedy wyjeżdżałem z kraju na misję chińską, prosiło mię kilka osób „o wykup” dzieci pogańskich i na ich chrzest ofiarowano parę złotych. Wypada mi więc zdać sprawę z przyjętego zobowiązania, jeżeli łaskaw Przew. ks. Dyr. użyczyć mi miejsca w swych Rocznikach Dziecięctwa.

Przedewszystkiem muszę zaznaczyć: że dziś dzieci nie kupuje się, jak to może dawniej praktykowano i jak sobie to dziś wyobrażają w Europie. Czy może dziś pogańskich dzieci niema? Czy ich nie wyrzucają? Pogan dziś masa cała, jesteśmy wobec niej małą garstką, jak drwale wobec olbrzymiego boru. I dzieci chętnię się pozbywają, tak że gdybyśmy chcieli za dzieci płacić, naznoszonoby nam ich tyle, że nie podołalibyśmy ich wychowaniu. W niektórych górskich, ubogich okolicach jeszcze dziś dzieci płci żeńskiej idą na śmietnisko. Rodzice potrzebują rąk do pracy, bo ciężko o utrzymanie.

W naszych okolicach znoszą do naszych zakładów tyle dzieci, że zakłady przepełnione. Temu kto przynosi, daje się parę groszy za fatygę, to zupełnie wystarcza. Przynoszą przedewszystkiem dzieci chore, których 80-90% umiera. Te ochrzcone idą do nieba. Zdrowych chłopców prawie wiele niema, więcej jest dziewcząt. Chłopiec to skarb rodziny. Chodzi więc o utrzymanie zakładów, które te pozostałe dzieci wychowują. Bardzo często oddają i starsze dzieci, kiedy bieda zajrzy do domu. Bywają i wypadki, że zakłady więcej dzieci nie przyjmują, bo niepodobna ich utrzymać. Oczywiście ginie przez to dusz wiele.

Jak widać ze sprawozdań wikarjatów apostolskich zakłady dla dziewcząt są bardzo liczne i silnie zaludnione. Mniej jest zakładów dla chłopców. Pochodzi to ze względów już wyjaśnionych oraz stąd, że wychowanie chłopca a zwłaszcza wcielenie go do społeczeństwa później napotyka na niesłychane trudności. Dziewczęta idą łatwo zamąż za chrześcijan i dają sobie radę w rodzinie. Chłopcu trzebaby dać rzemiosło, warsztat, dach nad głowę, wyrobić mu znajomość z otoczeniem, z którem żyć musi.

Wychowanie chłopcom zapewnia się przez szkoły. Jak znowu widać ze sprawozdań biskupów, więcej istnieje szkół dla chłopców a w nich znacznie więcej wychowanków aniżeli dziewcząt. Pochodzi to znowu stąd, że dawniej nie dawano dziewczynie żadnej nauki prócz tego, czego ściśle w rodzinie. Jej najważniejszą cnotą ma być pracowitość, pilnowanie

domu i posłuszeństwo. Dziś stosunki się zmieniają, ale powoli. Szkoła dla dziewcząt to coś tak postępowego, że wielu gorszy się z tego i pomieścić im się to w głowie nie może.

Józef, Wincenty i drugi Józef wychowankowie polskich dobrodziejów.

Dla chłopców tworzy się przedewszystkiem szkoły katechizmowe. Uczą się tam przez rok lub dwa katechizmu, modlitw wszystkich, a przytem czytania, pisania i t. p. Szkoły te mamy przeludnione i pochłaniają duże sumy pieniędzy. Każdy rozumi, że to jest ko-

nieczne, że to głowy przyszłych rodzin i społeczeństwa. W tych szkołach mamy dużo dzieci chrześcijan, ale i pogan. Te ostatnie uczą się na równi ze wszystkiemi i wszystkie chcą chrztu, ale udzielamy go młodszym tylko za zgodą rodziców.

Właśnie to „dzieło szkół" potrzebuje dużo funduszów i ono ogromnie jest owocne. Nie sztuka maleństwo ochrzcić, ale starszego i to chłopca, i urobionego duchowo oddać społeczeństwu. To Kościół prawdziwie wzbogaca. Oczywiście my chcielibyśmy wszytkich przyjąć, ochrzcić wychować od dzieciństwa, ale to kosztowałoby miljony!

Takich dzieci pogańskich zgłasza się dużo do naszych szkół, miejsceby się znalazło, ale trzeba im dać mieszkanie i wikt przez osiem miesięcy! Zdawałoby się, że to masę kosztuje, ale nie tak to straszne w rzeczywistości. Utrzymanie zupełne takiego chłopca w naszej szkole kosztuje polskich sześć złotych miesięcznie, na jeden rok 50 zł. Właśnie na taki cel ofiarowałem pieniądze zebrane na wykup dzieci. Trzej chłopcy, których fotografję załączam, zostali właśnie ochrzczeni, inni trzej kształcą się dalej.

To dzieło poleciłbym łaskawym dobrodziejom. Opłacić na rok dla jednego chłopca pogańskiego, to znaczy ochrzcić, wychować i oddać społeczeństwu chińskiemu jednego dobrze przygotowanego neofitę. Kosztuje to tylko 50 złotych (pięćdziesiąt złotych). Na taki cel polecam przysyłać ofiary.

Polecając się modlitwom Przew. Ks. Dyrektora, łączę wyrazy serdecznego pozdrowienia.

Oddany sługa
ks. Paweł Kurtyka C. M.

Z życia Zakładu św Dziecięctwa w Shiuchow.
List Mgr. Canazei, Wik. Apost.
w Shiuchow.

Shiuchow i jego Zakład Dziecięctwa obchodził w miesiącu lipcu pięciolecie swojego istnienia. Owoc pracy tego skromnego zakładu przedstawia się dość imponująco, albowiem zdołano w tym czasie udzielić chrztu św. 525 dzieciom, z których większa część pospieszyła już do raju, aby tam tworzyć chór przy Małym Królu w jasełkach. Szczęśliwe dziatki, które pospieszyły tam. Czy matki ich myślały o tem szczęściu, którego dostąpiły w chwili porzucenia ich gdzieś w świątyni lub na łące? Dzięki służbie, która potajemnie zbiera te porzucone dziatki i przynosi do Zakładu, zostały uratowane. Wprawdzie najczęściej dzieci te, które nam przynoszą są chore, tak że tego roku na 99 ochrzczonych zaledwie troje tylko żyje. Nie wiemy czemu przypisać tę śmiertelność. Nie jesteśmy w wielkim mieście, gdzie porzucenie dzieci jest na porządku dziennym. Nieraz otrzymujemy dzieci dobrze wyglądające, ponieważ matka dziecięcia jest zmęczona wychowaniem, albo małe narodziły się w dzień złej wróżby, lub też z powodu innnych zabobonów.

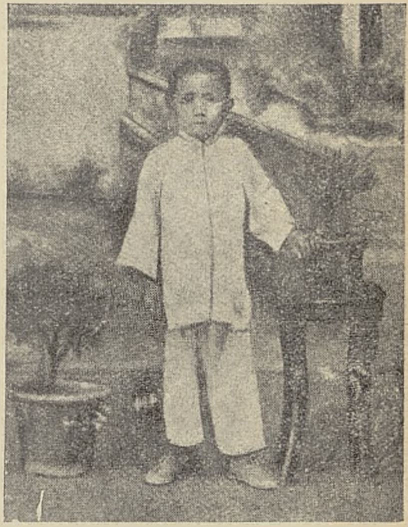
Teraz zwrócę uwagę na pierwszą dziewczynkę

i pierwszego chłopczyka przyniesionych do naszego zakładu w Shiuchow, a które dotychczas żyją i doskonale wyglądają.

Mała Anielka jest córką bogatego kupca tego miasta. Miała to nieszczęście, że uroiła sobie, że ona przeżyje swego młodszego braciszka. Podobna śmiałość nie mogła ujść bezkarnie. Ojciec od tego czasu nie chciał dłużej ją już trzymać w domu, a matka znów nie miała odwagi pozbyć się jej. To spowodowało, że pewnego ranka sam ojciec zaniósł nieszczęśliwą dziecinę na brzeg kanału ulicznego, pełnego brudów, a matce tj. — drugiej swej żonie, zagroził wygnaniem, jeżeliby wieczór zobaczył córeczkę w domu. Opatrzność Boża czuwała nad dziecięciem i nie pozwoliła jej zginąć nie tylko docześnie, ale przedewszystkiem wiecznie, albowiem jeden z chrześcijan przyniósł ją do zakładu. W ten sposób mała Anielka została uratowana. Ma ona teraz już ośm lat, jest bardzo zdolna, ma przedewszystkiem doskonałą pamięć, umie cały katechizm, a dla swych młodszych towarzyszek jest dobrą nauczycielką. Przytem ma śliczny głos i uczy się grać na fisharmonji. Mimo tego nie lubi robótek drutowych, które musi wykonywać kilka godzin dziennie.

Natomiast mały Janek jest synem bardzo ubogich rodziców. Sama matka przyniosła go do zakładu, ale w takim stanie, że aż litość ogarniała. Nie mogła go sama wychować, gdyż cały dzień była w pracy, dlatego też przyniosła go do nas. Ja wam go dam, rzekła, on może umrze, lepiej jednak, gdyby na-

wet umarł. Tymczasem mały Janek wyleczył się i teraz jest z niego zuchowaty chłopak. Uczy się z wielką pilnością i mamy nadzieję, że Pan Jezus zachowa go przy życiu i powoła go może, ażeby kiedyś został kapłanem i nawracał swych braci pogańskich.

Wychowanek Zakładu w Shiuchow.

Kiedy dziewczęta podrosną, odsyłamy je do sierocińca do Hosai, który obecnie liczy 30 dzieci. Tu przyzwyczaja się je do szycia i haftowania. Najczęściej sierotki te są jeszcze za słabe do pracy, najpierw uczą się tylko czytać, pisać i śpiewać, a nawet gimnastykują się chętnie. Przytem uczy się ich katechizmu i biblji. Siedmioro z tych dzieci są niewidome, ale mimo kalectwa pomagają w praniu, rąbią drzewa, a dwie uczą się grać na fisharmonji.

Chłopców jest o wiele mniej. Pozostają oni w zakładzie, póki nie podrosną, a potem i oni idą do sierocińca. Jeden z nich jest niewidomy.

Nie myślcie, moi kochani, że nasz Zakład św. Dziecięctwa jest wielkim, kilkupiętrowym budynkiem, o obszernych salach, gdzie stoją ustawione kołyski dzieci. Zaczęliśmy skromnie i biednie i pracujemy nadal w ubóstwie. Musimy się zadowolić małemi, ubogiemy izdebkami, gdzie poumieszczaliśmy liche drewniane łóżeczka i nędzne koszyki zamiast kołysek. Nie trzeba jednak zapominać, że jesteśmy na samym krańcu Kwantung i że zakład jest dopiero w początkach rozwoju. Przytem czasy są bardzo ciężkie tak, że kwestja bytu jest ciągle skomplikowana. Dwa lata zaledwie upływa, jak Shiuchow powiększył się a już małe uliczki zamieniły się w szerokie ulice, a małe, nędzne mieszkania parterowe na eleganckie domy, bogate sklepy i okazałe restauracje. Tymczasem nasz zakład nadal jest taki sam biedny. Czekamy, aż Opatrzność Boża ześle nam jakiego dobrodzieja i położy kres naszej biedzie i strapieniom i ułatwi nam wznieść budynek większy, o salach obszernych, wprawdzie skromnie urządzonych, ale powietrznych, gdzie moglibyśmy zebrać więcej sierotek, umieszczając je w kołyskach

Oby Bóg łaskawy raczył wzbudzić w naszych sercach, kochani przyjaciele św. Dziecięctwa, politowanie, byśmy mogli urzeczywistnić nasze marzenia.

Jak mała Marja została chrześcijanką.

(Z domu misyjnego SS. Urszulanek w Tong'-Hao pod Harbinem.)

Dnia 16 lipca odbyło się poświęcenie naszej kapliczki w małym domku w Tong-Hao. Poświęcona na cześć Matki Najśw. jako i cała nasza placówka misyjna. Ufamy, że Matka Najśw. „zetrze głowę szatana" i upro-

Polskie Siostry Urszulanki w Tong-Hao.

si nawrócenie biednym Chińczykom. Z prawdziwą pociechą serca przygotowuje Siostra Zakrystjanka wszystko, co do chrztu potrzebne, kiedy Ks. Misjonarz zawiadomi, że będzie chrzest. Nie dawno ochrzczoną

została żona kucharza Chińczyka, za Patronkę zaś obrała sobie św. Tereskę. W czasie Mszy św. bezpośrednio po chrzcie św. przystąpiła do I Komunji św. Na pamiątkę tej wielkiej uroczystości kupił jej mąż malutką dziewczynkę, od pewnej wdowy poganki, która właśnie swoje dzieci wyprzedaje. Za dwa dni odbył się chrzest małej i dano jej imię Marja. Wzruszający był widok, kiedy Chińczyk dziecko ochrzcone trzymał na rękach, ukląkł przed figurą Matki Boskiej i z wielką pobożnością to maleństwo Matce Najśw. w opiekę oddawał. Mała Marja ma roczek. Zapłacił za nią Chińczyk 20 dajanów, t. j. według dzisiejszego kursu 3 i pół dol. am. Żałujemy że nie możemy kupić jej Siostrzyczki, niestety nie mamy środków. Może dzieci polskie zrobią taki podarek Dzieciątku Jezus?

UWAGA: datki na naszą misję można wpłacać do **P. K. O. w Warszawie,** na nasze konto **191.283.**

Mali męczennicy chińscy.

Według O. Leitenbauera T. J. w Sienshien w Chinach.

We wszystkich fazach życia człowieka ma Chrystus ofiary, które krwią swoją dawały świadectwo o Nim. Nawet dzieci, które podczas swojej ziemskiej pielgrzymki taką miłością otaczał, nie uwolnił od tej daniny krwi. Na czele tej plejady dziecięcej, sunącej poprzez wieki, idą dziatki betlejemskie. Podczas powstania Bokserów wiele dzieci zrosiło krwią swoją ziemię chińską. Nawet te dzieci, które jeszcze

nie przyszły do używania rozumu, jako dzieci katolików, zasługują na imię męczenników. Starsze dzieci same dobrowolnie ofiarują swe życie za Chrystusa Pana. Z opowiadań zachowanych po tych małych męczennikach wybieram niektóre.

W Kingchow Bokserzy porwali młodą matkę z dwoma chłopcami, z których jeden liczył 12, drugi 9 lat. „Możesz nam dać 60 piastrów — rzekli do matki, przywiązując ją do drzewa — ale chłopcy twoi nie będą mogli już należeć do chrześcijan".

„Jesteś ty chrześcijaninem?" zapytano starszego. Ten spojrzał na matkę. „Powiedz tak" zawołała. — Jestem chrześcijaninem — odrzekł chłopiec, a główka odcięta potoczyła się po ziemi.

A ty?...

Ze złożonemi rękoma klęczał 9 letni chłopczyk przed oprawcą, spoglądając na matkę. Ta od płaczu nie mogła wypowiedzieć żadnego słowa, tylko wskazała ręką na niebo, co zaraz zrozumiał chłopiec.

— Ja także jestem chrześcijaninem — zawołał głośno, pochylając głowę pod cios śmiertelny.

W Kichow zaciągnięto jednego chłopczyka z ojcem i dziadkiem do świątyni, ażeby złożyli ofiarę bożkom. Chcąc ich przywieść do wyparcia się wiary św., zaczęto ich przypiekać. Pierwszym był dziadek, ale ten pozostał niewzruszony. Kiedy natomiast zaczęto przypiekać ojcu ramiona, piersi, twarz, ten uległ. „Nie zatracaj z ciałem i duszy swej", zawołał dziadek, lecz niestety zapóźno, gdyż ten wyrzekł już „Peikiao". Teraz zwrócono się do chłopca;

— A ty mały? — „Ja trzymam z dziadkiem", odrzekł odważnie chłopiec, oddając swe życie w miejsce ojca swego.

Niedaleko Yangtai, w grobowcach, dokąd się schroniono, dzielny ojciec przygotował swoich do ciężkiej próby. Wieczorem, kiedy zobaczono dom rodzinny w płomieniach, wziął ojciec główkę najmłodszego syna do obydwu rąk, spojrzał ostro w oczy i zapytał: Jesteś chrześcijaninem? — Tak — odrzekł 9 letni Mateusz. Dobrze, ty pójdziesz do nieba.

I niedługo potem schwytany, ojciec Tchao ze swoją rodziną powiększył grono męczenników.

Pomiędzy schwyconemi chrześcijanami w Wanglaosen znajdowała się 34 letnia matka z czworgiem dzieci. Bokserzy zawlekli wszystkich do pagody i żądali od matki, ażeby złożyła ofiarę bożkowi. Tym sposobem miała uratować siebie i dzieci od okrutnej śmierci. Bohaterska matka rzekła jednak: „My jesteśmy dziećmi Boga i nie możemy składać ofiar djabłu". Oprawcy przywiązali biedną matkę do drzewa i poczęli się znęcać nad nią, chcąc ją przyprowadzić do zaparcia się Wiary św. Kiedy zobaczyła matka płaczące dzieci, prosiła okrutników, ażeby naprzód pomordowali dzieci, chcąc tym sposobem uwolnić je od strasznego widoku jej męczeństwa. Nie usłuchano jej, lecz zapytano ją czy chce jeszcze dłużej należeć do chrześcijan, a o ile złoży ofiarę bożkowi, to natychmiast wypuszczą ją i dzieci.

— Nigdy, zawołała, jesteśmy i będziemy na zawsze chrześcijanami. Odpowiedź ta rozpętała wściekłość

Bokserów, którzy poodcinali jej ręce, głowę i powiesili na drzewie. Potem zwrócili się do dzieci. Poruszeni niewinnością dziecka rzekli do 6 letniego Tomasza: „Uklęknij przed pagodą, a darujemy ci życie".

— A dlaczego ty nie klękniesz przed naszym kościołem — odpowiedział chłopczyk. Śmiertelny cios był odpowiedzią oprawcy i dusza małego Tomasza połączyła się ze swoją mateczką w szczęśliwej wieczności.

Murzynek polujący na małpkę

Ze Stowarzyszenia św. Dziec. w kraju.

Rok 1932 zapisał się gorzej w składkach Dziecięctwa niż rok poprzedni. Nie można się jednak temu dziwić, skoro rok ten był spowodu kryzysu jeszcze gorszym niż rok 1931 i że spowodu tego kryzysu także inne stowarzyszenia misyjne w swoich składkach spadły. Mimo to Dzieło św. Dziecięctwa polskie jeszcze jakoś chwalebnie z tych trudności wyszło. Przy zakończeniu obrad Rady Generalnej Dziecięctwa w Paryżu w roku ubiegłym, zaznaczył Naczelny Dyrektor tego Stowarzyszenia, że nie spodziewa się, aby w r. 1932 Dzieło św. Dziecięctwa więcej zebrało jak połowę sumy roku 1931. My tymczasem już się pocieszyć możemy, bośmy zebrali trzy czwarte naszej przeszłorocznej sumy. Dzięki więc za to niech będą Bogu, że nas do takiej gorliwości natchnął, żeśmy tyle jeszcze złożyć mogli. Nie przyczyniły się do tego nowe środowiska Dziecięctwa, bo tych nie tak wiele powstało. Sprawiła to gorliwość ogółu Dziecięctwa polskiego, zwłaszcza diecezyj chełmińskiej i katowickiej. Dlatego na tem miejscu serdeczną wdzięczność wyrażamy uajpierw wszystkim dyrektorom diecezjalnym i lokalnym za ich wytrwałą pracę nad tem pięknem dziełem, na drugiem miejscu rodzicom, że przy tych ciężkich czasach znaleźli jeszcze grosz, by go dać swoim dzieciom na ich apostołowanie wśród pogan, wreszcie samym dzieciom, że nieraz z zaparciem się swych przyjemności na ratowanie zbawienia dzieci pogańskich grosz swój zanosiły. Wydatków mieliśmy w ubiegłym roku więcej z powodu lepszego urządzenia biura, wydania nalepek i nabycia filmu.

Zestawienie dochodów i rozchodów.

Całość składek wynosi	122.596·87
Rozchód wynosił	33.048·32
Do S. Małgorzaty na Madagaskarze wysłano	5.019·45
Do Naczelnego Zarządu wysłano	84.529·10
	122.596·87

Składki w roku 1932	Zł.	gr.
Diecezja chełmińska	34.528	54
„ częstochowska	1.458	59
Archid. gnieźń.-poznańska	16.049	55
Diecezja katowicka	38.525	39
„ kielecka	709	83
Archid. krakowska	4.638	03
Diecezja lubelska	308	35
Archid. lwowska	3.564	12
Diecezja łomżyńska	1.632	31
„ łódzka	526	24
„ łucka	313	33
„ pińska	525	89
„ płocka	1.349	40
„ podlaska	492	09
„ przemyska	1.494	83
„ sandomierska	1.572	16
„ tarnowska	4.783	35
Archid. warszawska	2.385	24
„ wileńska	1.915	55
Diecezja włocławska	2.393	02
Razem	119.165	81
Z zagranicy	3.431	06
Całość	122.596	87

Roczników drukowano 29.000 egz.

Wiadomości o pracy Dziecięctwa nadesłano nam bardzo wiele, ale inaczej, aniżeilśmy o to już powtórnie prosili, bo nadesłano wiadomości prawie wyłącznie bez fotografij albo fotografje bez sprawozdania. Z listów, na które dzisiaj miejsce znajdujemy, umieszczamy nast.:

Najpierw z Siedlec koło Wolsztyna. Dziecięctwo siedleckie już nam oddawna chwalebnie jest znane, dlatego cieszymy się, że coś o pracy swojej napisało. Siedlec pisze:

„Pewno po raz pierwszy z naszej parafji odzywa się Stowarzyszenie Dziecięctwa Jezusowego, które dotąd bez rozgłosu, lecz gorliwie zajmowało się sprawą misyjną. Stowarzyszenie św. Dziecięctwa istnieje u nas już bardzo dawno, ale w r. 1926 zostało założone jeszcze osobno w szkole, i wtedy wszystkie dzieci bez wyjątku się do niego zapisały, tworząc 13 kółek. Obowiązki, jakie Stowarzyszenie na nie nakłada, dzieci chętnie spełniają. Nieraz już odmówiły sobie słodyczy, by tylko tym najbiedniejszym swym braciom i siostrzyczkom pogańskim przyjść z pomocą. Celem zebrania większych ofiar, urządzały dzieci także przedstawienia. W tym roku, w czasie wakacyj gwiazdkowych, odegrały dzieci Jasełka i Szopkę. Było to w święto Trzech Króli. Na zaproszenie miejscowego Księdza Proboszcza rodzice i goście zapełnili całą salę. Dzieci same witały ich pięknemi przemowami i zapowiedziały program tego wieczorku. Dzieci odgrywały Jasełka. Bardzo pięknie przedstawiała się szopka z całem swem anielskiem otoczeniem. Młodych amatorów wszyscy obecni darzyli rzęsistemi oklaskami. Program uzupełniły deklamacje i wykład o Dziele św. Dziecięctwa. Piękny był ten nasz wieczorek, którego dochód przeznaczamy na misje katolickie, ciesząc się, że własną pracą przysłużyliśmy się świętej sprawie. Jeden tylko mamy smutek, gdyż kilka dni przed naszym występem zmarła nam nasza współamatorka, śp. Józia Rzepianka, którą wszyscy bardzo kochaliśmy. Śmierć nieubłagana wyrwała ją z pośród nas. Oby ją Bóg przyjął jaknajprędzej do grona swych aniołków!

Przesyłam w załączeniu fotografję naszych małych a dzielnych amatorów i proszę o umieszczenie jej, o ile to będzie możliwe, w Rocznikach św. Dziecięctwa. My zaś z naszej strony przyrzekamy dalej dokładać wszystkich sił, by modlitwą i ofiarą przyjść z pomocą tak wzniosłemu Dziełu. Czysty dochód z wieczornicy. 38 zł przekazuję dziś na konto Dyrekcji blankietem P. K. O."

M Dulatówna.

Amatorzy z wieczornicy w Siedlcu k. Wolsztyna.

Rzadko nam pisuje się z diecezji łomżyńskiej, dlatego z radością przeczytaliśmy list, który z tamtąd z Grajewa nam nadesłano, zwłaszczcza że i impreza przez tamtejszego dyrektora urządzona, dobrze się udała. Ks. Polak z Grajewa pisze:

„Niewymownie jestem wdzięczny Najczcigodniejszemu Księdzu Dyrektorowi za łaskawe wypożyczenie przeźroczy z objaśnieniami, jak również za ten piękny, bo-

gaty w treść referat, z tem dodatkiem pełnym humoru o zwyczajach chińskich. Wyczerpująco z tego skorzystałem w niedzielę misyjną t. j. 23 go b. m. W naszym Stowarzyszeniu Św. Dziec. P. J. w Grajewie wypadła dnia tego podwójna uroczystość: Niedziela misyjna i rocznica założenia Św. Dziecięctwa. Otóż przygotowaliśmy bogaty program na ten dzień i urządziliśmy popisowe zebranie, coś w rodzaju „Akademji." W „Sali parafjalnej" na scenie urządziliśmy piękny ołtarzyk, ustrojony kwiatami, pośrodku z portretem Ojca Św. Piusa XI. jako Wielkiego protektora Misji. Zaprosiliśmy na to zebranie i rodziców, tak że wraz z dziećmi sala była wypełniona po brzegi. Na program złożyły się: deklamacje, djalog inscenizowany p. t. „Rozmowa Misjonarza z murzynkiem", dłuższe zagajenie, referat mi przesłany o Chinach i wreszcie przeźrocza. Na zakończenie odśpiewaliśmy pieśń „My chcemy Boga".

Zapewniam Księdza Dyrektora, że bardzo wielką przysługę i ułatwienie w urządzeniu wspomnianej uroczystości sprawił mi materjał przysłany przez Najczcigodniejszego Księdza Dyrektora. Wspomnę jeszcze, że wszyscy członkowie — których jest 44 seryj — na nabożeństwie uroczystem w kościele i na wieczornicy udekorowali się medalikami Dziecięctwa, przypiętem do boku na niebieskich kokardkach.

Dziękując jeszcze raz gorąco i serdecznie Najczcigodniejszemu Księdzu Dyrektorowi za okazaną mi pomoc, pozostaję wdzięczny i pełen czci i głębokiego poważania".

Dodajemy tu jeszcze jeden list z parafji wojskowej w Poznaniu. Może to komu niejasnem się wydaje, jakto, żeby wojsko miało do Dziecięctwa należeć. Nie wojsko, ale dzieci oficerów i podoficerów zorganizowano w tem pięknem Dziele, czego zaś dokonał Ks. prob. wojsk. Tomiak wraz z zastępcą swoim Ks. kapelanem-dyrektorem Dymarskim. Życzemy temu stowarzyszeniu najlepszego powodzenia i żeby pociąg-

nęło za sobą jeszcze inne parafje wojskowe. Mała sekretarka Melanja Paetzoldówna donosi:

„Dnia 13 listopada 1932 r. zostało zorganizowane stowarzyszenie Dziecięctwa P. Jezusa w parafji wojskowej św. Józefa w Poznaniu. Dyrektorem tego stowarzyszenia jest ks. Dymarski a opiekunką naszą jest pani Michalakowa. Do naszege stowarzyszenia należy 130 dzieci. Pierwsze nasze zebranie odbyło się 13 listopada 1931 r. w kasynie oficerskim na Cytadeli, połączone z Uroczystością Niepodległej Polski. Uroczystość otworzyła pani Michalakowa, nasza gorąca patrjotka przemową: „Jak się działo na Pomorzu podczas wojny światowej.” Potem wszystkie dzieci zaśpiewały „Rotę”. Następnie wygłoszono kilka deklamacyj i zaśpiewano jedną pieśń. Na uroczystość tą pani opiekunka urządziła także herbatkę, połączoną ze zabawą dzieci, na którą przybył także ks. Dymarski. Tak się skończyło pierwsze nasze zebranie. Drugie zebranie odbyło się 24 stycznia o godz. 4 w świetlicy Polskiego białego Krzyża. Rozpoczęło się ono modlitwą za dzieci pogańskie. Potem ks. Dymarski wygłosił odczyt o św. Cecylji, o św. Piotrze i o „Quo vadis domine”. Zebranie zakończyłyśmy modlitwą za pogańską dziatwę i pieśnią „My chcemy Boga”. Następne ostatnie zebranie w ubiegłym roku odbyło się dnia 21 grudnia. Obecnych było 76 dzieci. Rozpoczęło się modlitwą i śpiewem „My chcemy Boga”. Następnie ks. Dyrektor wygłosił krótki referat o znaczeniu opłatka i przytem przeczytał nam list pisany przez jednego brata do drugiego. Po przeczytaniu listu dzieliliśmy się wraz z ks. Dyrektorem i naszą opiekunką opłatkiem. Zebranie zakończyłyśmy śpiewaniem kolęd i modlitwą za dzieci pogańskie.

Pierwsze uroczyste zebranie w 1933 r. odbyło się dnia 9 stycznia w kasynie oficerskiem na Cytadeli, na które raczyli przybyć ks. prałat Wilkan*, ks. proboszcz Tomiak i ks. dyrektor Dymarski. Otworzyła to zebranie pani Michalakowa krótką przemową, potem został przeczytany protokół. Po protokóle wygłosił krótki

referat ks. Dymarski, poczem zabrał głos przewielebny ks. prałat Wilkans. Następnie została odegrana komedyjka p. t. „Niezdolny Manius". Po komedyjce deklamowano cztery wiersze. Potem ks. prałat rozdawał wszystkim dzieciom obrazki. Na zakończenie zebrania zaśpiewałyśmy „Lulajże Jezuniu". W ten sposób zakończyłyśmy czwarte zebranie od czasu naszego istnienia a zarazem pierwsze zebranie w nowym roku. Mamy już sześć zelatorek i zelatorów, którzy z pilnością starają się, żeby jeszcze jak najwięcej dzieci przyciągnąć do tego pięknego stowarzyszenia."

Pap. Dzieło św. Dziec. w Karczewie, Kamieniec Pozn.

Wykaz
składek za grudzień 1932 i styczeń 1933.

Diecezja chełmińska.

Zł.: S. Kowalska Wejherowo, szpital N. M. P. 10, A. Waleszyński Papowo Toruńskie 10·50, Łucja Kulling Gnieżdżewo 33, Tekla Laks Gnieżdżewo 31·60, A. Czapniewski Łąkorz 14·20, *Stow. św. Dziecięctwa Brodnica n. Drwęcą 100*, Stow. św. Dziec. Radzyn pomorski 11·86, W. Wilmański naucz. Kawki 4·50, K. Przybyszewski naucz. Kamionka 4·80; *J. E. Ks. Bisk. Dominik Pelplin 10.235·42* (w tem: Złotowo 10, Toruń: sem. naucz. m. 30·05, *N.M.P. 58·40,* gimn. ż. 33, gimn. m. 6, *św. Jakób 138·20; Brusy 337·01, Wda 57·76*, Brodnica k. Kartuz 15, Okonin 13·85; Skórcz 50, *na wykup Stanisław i Józef 60*; Gruta 31·05, od S. M. P. 42·80; Borowymłyn 13·40; *Starogard 561*, Kamień 25, *Goręczyno 168,* na chrzest Anny i Teresy 50; Kokoszkowy 26·55, Mechowa 6, *Działdowo sem naucz. 68·60, Działdowo 165·60*, Wrocki 49, *Sępólno 60*, Brodnica: *98,* gimn. 32·85, gimn. ż. 32·20; Zieleń 6·05, *Żarnowiec 70*, Kijewo 34, Łążyń 12·20, *Szwarcenowo 88·50*, Grudziądz: *szk. wydz. 156·90, św. krzyż 359·72;* Tymawa 16·95, *Barłóżno 56·57*, Lisewo 35, Iłowo 44·40, Wejherowo: sem. naucz. 27.60, szk. niem. 17·35, szk. handl. 4·80, *paraf. 98·71, na wykup Apolonji 60·10;* Śliwice 17·80, Chojnice: *III Zak. na wykup Marji 75·80, klasztor 75·50,* gimn. pryw. 22·88; Szczepanki 17, *Pelplin 89·06,* Coll. Mar. 45, Anna Węglikowska 8; *Nowemiasto 52·05*, Lipusz 30, *na wyk. Jan 60; Kościerzyna*: *60*, gimn. 1·50, sem. naucz. 21·65; *Rytel 79·67*, Gdynia szk. powsz. 22·50, *Wąbrzeźno 152·78*, Polskie Łąki 6, *Płużnica 55*, Górale 33, Raciąż 14·55, Koronowo 32, Szynwałd 9·46, Szlachta 15·35, *Rumja 65·05*, Sumin 26·05, Dębowa Łąka 2·80, St. Kiszewa 15·20, *Piece 55*, Krąg 16·02, Koszelewy 5·15, Parchowo 7·43, Lipinki k. Ja-

błonowa 33·30, Tyłowo 41·11, Gruczno 27·60, Zawda 47·55, Święte 29·55, *Kośc. Jania 67*, Grzybno 1·45, Papowo Bisk. 23·11, Linowo król. 9·85, Grębocin 26·95, Sypniewo 30·15, Mszano 40·20, Szczuka 13, *Lubiszewo 72·20*, Gostkowo 45·15, Brzeźno 12, Leśno 20, *Dziemiany 72, Szembruk 61·85*, Stężyca 36, Lipnica k. Chojnic 12, Kurkocin 7·50, Szymbark 20·64, Wielkałąka 20, *Swornegacie 80*, Bzowo 7·74, Sianowo 5, Dźwierżno 15, Radoszki 6, Bobowo 25·15, Lembarg 31·70, Karsin 27, Lubień 4·10, Ostrowite k. Jabłonowa 20·55, Skarlin 10, Starzyno 36·20, Dąbrówka Starogard 9·15, Lignowy 29·75, *Konarzyny 60·06, Wtelno 130·25, Osiek 103·98*, Cekcyn 21·65, Jabłonowo 23·50, Reda 26, *Pruszcz-Tuchola 70·50*, Niedamowo 42, Kowalewo 44·08, Grabowo - Lubawa 27, Czarze 41·25, *Zwiniarz 69·16, Swarzewo 100·50*, Pawłowo 12, *Wysin 110*, Dzierżążno 12, Czarnowo 25, Jeleńcz 12·75, Świerczynki 12·04, Dóbrcz 36, Orzechowo 30·29, Wabcz 17·65, Lubiewo 11·25, *Świecie 296·10, Piaseczno 54·35, Grabowo p. Pączewo 60, Tuchola 60·50*, Różental 23, Świekatowo 32·90, *Puck 55, Łąg 64·65, Kiełpino 130·06*, Żmijewo 13, Nawra 10·10, *Luzino 206·26*, Pieniążkowo 50, Mroczno 37·35, Wiele 26·43, Płochocin 12·60, *Matarnia 89·40, Więcbork 243·40*, Przodkowo Kółko Roln. na wyk. Józefa 50; *Niedźwiedź 53*, Błędowo 9, *Lubichowo 108·95*, Grążawy 13·10, Boluminek 5·83, Tereszewo 24, Lipinki 12, Gostoczyn 10, Kasparus 5, Czyste 10, Linja 10, Warlubie 27, Miłobądź 10·45, Mikołajki 4·20, *Chmielno 57·10*, Walichnowy 18, Jeżewo 35·16, *Hel 113·35*, Lutowo 7, Kazanice 40, *Nowacerkiew 120, Odry 56·90;* Bobrowo 46·85; Godziszewo 15·40; Radoszki 5·10, Krotoszyny 17, Łęck W. 24·20, Garc 38·40, Ostrowite k. Chojnic 31·55, Kaszczorek 13, Ostrowite k. Kowalewa 25, Rumian 10, Król. Dąbrówka 25·40, Pluskowęsy 5, *Lalkowy 58·72, Radomno 54·85*, Osielsko 25·41, *Borzyszkowy 87·15*, Kleszczewo 15·85, Byszewa 13, Osie 14·40, Kurzętnik 7·13, *Żukowo 275·05*, Gronowo 5, *Strzelno 108·52*, Nowe 30, Zapceń 15, Rogoźno pom. 30·10, Sarnowo 12·90, Grodziczno 28, *Chełmno 200, Chełmno*

klasztor 98·25, razem *10.235·42,* potrącono na manipulacje 8, pozostaje 10.227·42); B. Gólski naucz. Gacki na chrzest murz. Ireny 14·31, Szkoła p. Gacki 8·67. **Razem 10.478·86 zł.**

Diecezja częstochowska.

Zł.: Szkoła powsz. im. kr. Jadwigi Dąbrowa Górn. 42·80; M. Dudkówna Dąbrowa Górn. szk. Nr. 2 41; Szk. powsz. Nr. 4 Dąbrowa Górn. 4·80; Ks. Grochowski Częstochowa 3; Ks. Sobczyński Sosnowiec 5; *Szkoła im. prez. Narutowicza Dąbrowa Górn. 55·30*; Szk. powsz. Nr. 9 kl. IV Dąbrowa Górn. 1·20. **Razem 153·10 zł.**

Archidiecezja gnieźń.-poznańska.

Zł.: Cz. Lisowska Wiórek 2·85, Marja Bystrek Cieszyn k. Odolanowa 10, *Ks. M. Szczerkowski Zbąszyń 173·32,* Eleonora Trzebna Wągrowiec na murz. Józef 5, *Ks. prob. Poprawski Janków Zaleśny 58,* T. Urbańska naucz. Panienka 14, Ks. Guder Kamieniec Pozn. 15, *Ks. Cz. Rólski Bydgoszcz 118,* Szkoła pow. Zaniemyśl 16·07, Ks. Ludwiczak Domachowo 8·20, Ks. prob. Peik Sieraków 36·40, Ks. Nowaczkiewicz Mielżyn 5, Franciszka Nowak Skoraszewice 14, Ks. Wł. Zaremba Tomice 5·70, Ks. prob. Kalawski Lutom 10, Stow. św. Dziec. Międzychód n. Wartą 50, *Ks. Błażejewski Inowrocław 181,* Urząd parafjalny Raszków 6·10, *Ks. prob. Pewniak Zduny 57, Ks. Pietrzak Lwówek 79·11,* Stow. św. Dziec. Śmigiel 14, *Ks. Prał. Schoenborn Kruszwica 106,* Ks. Czujewicz Czerlejno 25, Stow. św. Dziec. Murowana Goślina 37·90, Ks. Gramlewicz Goniembice 7, Ks. Giertowski Łopienno na chrzest murz. Jana 8, Ks. prob. Kokociński Kębłowo 7, *Ks. Zalewski Przemęt 102, Ks. prob. Pyszkowski Dąbrówka kośc. 156·75, J. Karge naucz. Ostrów Pozn. 60,* A. Wojtasikówna Dębnica 8, Szkoła powsz. Gorzyce k. Żnina 4, I. Adamczewska Osieczna k. Leszna 20, *OO. Oblaci Markowice 103,* Ks. prob. Dolaczyński Iłowiec 9·50, Ks. Polednia Krzyżowniki 40, Ks. Wnuk Biechów

29, *Urząd parafj. Łobżenica 108,* Ks. Michalak Oborniki 34·45, M. Dulatówna naucz. Siedlec 38, Ks. Gralik Powidz 14, *ks. Kaczmarek Parlin 54·71,* SS. Miłosierdzia Wągrowiec 21 (w tem Żłóbek kapl. 11, SS. Miłos. 10), *Stow. św. Dziec. Leszno 130,* Szkoła powsz. Targowagórka 10·80, Szkoła powsz. Prochy 2, Ks. Starczewski Michorzewo 10, Ks. Wardyński Głuszyna 39·40 (w tem Krzesiny 24·60, Głuszyna 8·70, Koninko 6·10), *Stow. św. Dziec. Bydgoszcz-Bielawy 67·28,* Ks. Różankiewicz Panienka 4·18, Ks. Jankiewicz Długie Stare 39·40, Sierociniec Wągrowiec 5, Parafja św. Trójcy Gniezno 38·32, Szkoła powsz. Ostrówki 11, Ks. Ściesiński Wilkowo Polskie 25·30, Lissowski kier. szk. Wiórek 2, *Mis. Sekr. Gen. Poznań 2.718·29* (w tem *Poznań: św. Wojciech 80, Wilda 100, Katedra na wyk. murzynka 60, Starołęka 72, Główna 74,* Górczyn 32·10; Koźmin 35, Swarzędz 22·50, Budzyń 15, Pogorzela 2·90, Wolsztyn 8·85, Siedlec k. Środy 5.25, Żytowiecko 15, Panienka 6·80, Miasteczko 17·10, Orłowo 7·50, Dłużyna 5·75, Bydgoszcz-Czyżkówko 19·44, *Nowawieś ks. 69,* Sławoszew 9·61, Trębaczów 24, Domasłów 12, Chludowo 38·25, *Gostyń 105·20,* Leszno na wyk. 3·95, Wolsztyn 18·45, Komorniki 47, Baszków 36·58, Smolice 34·20, Rydzyna SS. Dominikanki 21·24, Solec 34, Trębaczów: na chrzest Jadwigi 9, Małg. Nawrot na wyk. murz. Małgorzaty 25; Podgórz 8, Gębice 9, *Książ 135,40,* Strzydzewiec: 20, na wyk. murz. Marja 50; Żerków 7, Łabiszyn 18, Baranów 44·53, Kierzkowo 21, Rogaszyce 2·45, Gromadno 23·43, Wieszczyczyn 50·35, *Domachowo 72·45,* Wielowieś 12, Cielcza 7·20, *Mosina 158·40,* Solec Kuj. 38·30, Modrze 40, Grębanin 41·35, Wysokie W. 5, Stary Gostyń 9, Siedlec k. Kostrzynia 5·45, *Sarnowa 74·50,* Bruczków Sem. Mis. 5·35, Spławie 12·70, Krotoszyn NN. na wyk. murz. Józef 50; Kwilcz 34·77, Miasteczko n. N. 7, Raczkowo 14·20, Karmin 27, Liszkowo 10, *Szamotuły 186·53, Kicin 69·35,* Wierzenica 47·95, Boruszyn 5·90, Golina 20·69, Chrzypsko 20·75, *Rawicz 105·70, Mogilno 180,* razem 2.718·29, z tego potrącono na koszta adm. 135·90, otrzymano 2.582·39), Parafja

wojskowa Poznań 25, Grzesikowa Czarnylas 4, Stow. św. Dziec. Międzychód n. W. 50. **Razem 5.045.03 zł.**

Diecezja katowicka.

Zł.: *Kołodziejczykówna Boguszowice 73·30*; *Rada Misyjna Katowice 14.363·09* (w tem Bielsko 15, na wyk. murz. 20, *Biertułtowa 200,* Bieruń Nowy 23, Bobrowniki 10, Bojszowy 40, Brzeście 17·68, *Brzezinka 100, Brzeziny 300;* Bujaków: 25, na wyk. murz. 20; *Bytom Nowy 200, Chełm W. 55, Chorzów 500,* Czechowice 15, Czerwionka 24, Czuchów 5, *Dąbrówka M. 114·40,* Dąbrówka W. 50, Dębowiec 3, Goczałkowice 17, *Godula 63·05* Goleszów 12·20, Gostyń 1, *Hajduki W. 113·43, Imielin 107·76,* Jankowice 10·14, *Janów-Gisz. 200,* Jastrzębie G. 2, *Jedłownik 61·76, Jędrysek 113·79, Jejkowice 51·35,* Józefowiec 50·07, *Kamień 126·67, Katowice N. M. P. 397, Katowice P. i P. 72·97, Knurów 66·50,* Kobiór 16·70, *Kończyce Śl. 67,* Kończyce M. 1, *Koszęcin 155, Krasowy 66·61, Król. Huta*: *ś. Barbara 604·09, ś. Jadwiga 995·99,* ś. Józef 13·45, *Lędziny 100, Lipiny Śl. 171·20,* Lubomia 29, *Łagiewniki 281,* Łąka 25, *Łaziska G. 64·55, Łaziska Śr. 52·07,* Marklowice 10, Mazańcowice 5, Miasteczko Śl. 24·65, *Michałkowice 277·11, Miedznia 60,* Mokre Śl. 12·06, *Moszczenica 63·82, Murcki 500,* Nakło 50, *Nowa Wieś 230,62,* Ogrodzona 5, Ornontowice 36·20, Panewniki 8, Pawłów 4, Pawonków 24·95, Piotrowice 15, Podlesie 30·60, Pogrzebień 42, *Przyszowice 120, Pszów 100, Radoszowy 338·76, Radzionków 70, Repty Stare 60,* Rogów 5·40, *Ruda Śl. M. B. R. 170,* Rybna Strzyb. 50, Rybnik 24·20, Rydułtowy 26·52; *Siemianowice*: *ś. Antoni 100, ś. Krzyż 854·10, Suszec 118·27,* Świerklaniec 32·51, Świerklany D. 30·06, *Świętochłowice 253·87,* Szeroka 37·08, *Tarnowice St. 65,* Ustroń 4·30, Wełnowiec 10, *Wisła M. 65, Wożniki 74·40,* Wyry 4, *Zebrzydowice 51·60, Zgoda 373·60, Żory 170·70, Żyglin 85·70,* Rybnik Zakł. Juljusza 25, *Ożegów M. Kawikówna 68·46,* Bieruń Stary S. M. Janina 46, *Cieszyn SS. Boromeuszki 52,* różne składki 3.641·05, na wydatki potrącono 3.730·35), Studzionka:

Rodzina Paszynów 10, Rodzina Szpyrów 2·50, Sojka 2, Krupka Warszowice 5, Franc. Koziołek Mysłowice 5, Maryś, Grześ i Janek Kallowie Ruda Śl. 1·50, Marja Hulle Katowice wyk. Antoni 50. **Razem 14.512·39 zł.**

Diecezja kielecka.

Zł.: Ks. Kan. Klimaszewski Tumlin 37.85, Ks. Marchewka Jędrzejów 5, Ks. Kowalski Secemin 7, Ks. Prof. Świrszczewski Miechów 11·65, Ks. Tomczyk Kielce Karczówka 3·45, *Ks. Kan. Cień Kalina W. 60*, Biuro Mis. Kielce (par. Ocieszki 3, Wiślica 12) 15, Ks. R. Błaszczakiewicz Kielce od dzieci Mąchocic 14, W. Andrusiewicz Wysocice 7·50, Ks. Czerkiewicz Kielce 5, Ks. Kostrzewski Bodzentyn św. Katarzyna 10, J. Szyba Kielce przez Biuro Mis. 24·70, Ks. Rachtan Busko-Zdrój 10. **Razem 211·15 zł.**

Archidiecezja krakowska.

Zł.: Ks. Chrapla Zwardoń 20, *Ks. Kiełboń Ślemień 66*, Urząd paraf. Lachowice 4·20, *Ks. A. Sikora Jurgów 66·60, Ks. Kózka Niepołomice 56*, Ks. Kras Jaworzno 22·56, Ks. A. Murzański Spytkowice k. Chabówki 6·37, Urząd parafj. Gdów 5·64, Urząd parafj. Mogilany 6·60, Ks. Droździk Maków od dzieci szk. 4, Ks. Kolber Borek Fałęcki 20, SS. Felicjanki Kraków-Podgórze 7·50, Dzieci szkolne Stryszów 20, Urząd parafj. Ciężkowice k. Szczakowej 4·59, Ks. Sznajdrowicz Jawiszowice 17·74, Ks. Dziekan Nowobilski Kraków 5, Szkoła im. św. Jadwigi Kęty 8, Ks. Prob. Prorok Radziszów 25, Ks. Sasnal Rychwałd od dzieci z Rychwałdu, Rychwałdku, Oczkowa i Łękawicy 12·88, Ks. Burda Milówka 28·50, Ks. Jaworski Mszana Dolna 8·73 (w tem: J. Karpierz 6·50, dzieci z Mszany Dolnej i Łostówki 2·23), Rozalja Jagoda Żywiec 3, Walerja, Gabrjel i Katarzyna Rypień Żywiec 2, Eugenja Wieczorek Żywiec 1·50, Ks. Prof. Gołba Bachowice 10, Ks. Górny Dobczyce 44, Ks. Rospond Wadowice 12, Ks. Komendera Buczkowice 15·60,

SS. Miłosierdzia Tenczynek 8·50, Ks. P. Kalicki Węglówka 7·20, H. Braun Kraków od Mieczysława, Kazimierza, Włodzimierza Braunów, Zdzisia i Romusia Macurów 10; Urząd paraf. Zawoja 23, Ks. Piątek Kęty 7·84, Caglówna Kobierzyn 2·50, *Ks. Kisielewski Żywiec 100*, Ks. Prob. Widlarz Rybna 4·60, Wójtowiczówna Jordanów 10, Ks. Tobiasiewicz Kęty 10, Ks. Kędzior Kraków 6, Ks. Sidełko Kalwarja Zebrz. od dzieci z Brodów i Kalwarji 20, Urząd paraf. Rytro 10, Ks. Prob. Olech Kaniów 2·50, Urząd paraf. Liszki 25, *Ks. Pietrzak Zakopane szk. p. ż. 60*, Urząd paraf. Piotrowice 10, Ks. Węgrzynek Dziekanowice 21, *Urząd parafj. Wadowice 82·50*, Anna Bryndza Żywiec 10, Ks. Rychlik Osielec 19, Ks. Strojek Biała Leszczyny 10, *Urząd parafj. Rabka-Zdrój 110*, Dzieci par. Brzezie (w tem ks. Gimiński 4·50) 32·98, *Nabożeństwo diec. Kraków św. Filipa 93·29, Dzieci Marji Kraków Warszawska 80*, Dzieci Prądnik Czerwony 16, Szkoła XIII im. A. Mickiewicza Kraków 28·96, Szkoła im. Kochanowskiego 8·50, Julja Sadowska Kraków 10, SS. Miłosierdzia Kraków szpital ś. Łazarza 10, *Zofja Wojasówna Niegowić 60*, Dihm Kraków 5, Bujak Kraków 2, SS. Miłosierdzia Kraków szpit. wojsk. 10, SS. Miłosierdzia Dom centr. Kraków 2·50, Tekla Antoniuk Kraków 3, Kar. Kaczmarówna Czułów 15, Kar. Pacutówna Kraków 2, Zdzisio Sułowski Kraków 1·20, Sibikowa Krzeszowice 10, SS. Felicjanki Dobranowice 16·30, Ks. J. Mazurkiewicz Dobranowice 3, Jadwiga Krupówna Kraków 7, Grupa II. Arc. N. Sakr. Kraków Kleparz 11, Katarzyna Ogielanka Kraków 2·50, Kat. Zając Kraków 2·50, Ewa Mikówna Kraków 6, Wychowankowie Braci Albertynów Kraków 5, Marja Krawczyk Kraków 2·50, Szk. im. Chrzanowskiej (w tem: ks. kat. 10·70) Kraków 21·40, Kat. Rospond Kraków 2·50, Marja Garłacz Kraków 2·50, Marja Czyżewska Kraków 2, *Ks. Grudziński Włosienica 140.* **Razem 1.705·28 zł.**

Diecezja lubelska.

Zł.: Wincenta Ochocka Lublin szpital 20, Urząd paraf.

Wilkołaz 6, *Ks. Prof. J. Dąbrowski Lublin Sem. duch. 100,* Ks. Feręzewicz Urzędów 19·25. **Razem 145·25 zł.**

Archidiecezja lwowska.

Zł.: Ks. J. Pochoda Oleszyce 35, *Ks. Chowaniec Gródek Jagielloński 51·25* (w tem: Anna Szafarska 8·20, Anna Murzyniec 7), Ks. Korczyk Bitków 10·80, Ks. Byra Toporów 5·50, Ks. Klecan Toporów 4·29, Anna Lachowiec Lwów 5, Ks. Koziura Brzeżany szk. powsz. m. 20·67, Ks. Fietko Chmielnik 3, Ks. M. Łuczak Sokal szk. kr. Jadwigi 2·39, Ks. L. Paluch Rychcice 5, Ks. Poznański Wiśniowczyk 39·76, Ks. Szajda Lwów 6, Szkoła męska Trembowla 5·47, Stow. św. Dziec. Antoniówka 5, SS. Felicjanki Drohowyże 3, Ks. Kaściński Lubaczów 42·70, Szkoła powsz. Rohatyn 9·37, Ks. Tyrankiewicz Lwów 5·50, Józefa Solmońska Koniuchy 5, Marja Miszke Lwów 4, Ks. M. Stefanicki Janów k. Trembowli 9·50, E. Pychówna Oleszyce 11·50, SS. Miłosierdzia Marjampol k. Halicza 6, Ks. Ruczajewicz Białokrynice 5·90, *Stow. Żyw. Różańca Brzeżany 62,* Ks. Maławski Hałuszczyńce 10, Urząd parafj. Tarnawica polna 47·92, Stow. św. Dziec. Połupanówka 5, Ks. Nadolski Mosty Wielkie 5·50, Ks. Adamczyk Sokal 30, Ks. Lechman Przedrzemichy 3·60, Ks. Czechowicz Żelechów 3, Szkoła powsz. Kosów k. Kołomyji 2·15, Ks. Bury Borszczów szk. ż. i m. 11·50, Ks. Tarnogrodzki Śniatyń szk. powsz. 45, Szkoła ż. im. Lenartowicza Lwów 19, Szkoła m. im. Lenartowicza Lwów 9, Szk. ż. Tłumacz 16·56, Szk. m. Tłumacz 7, *S. Katarzyna Lwów Dom ś. Wincentego 87·50* (w tem: Mirtówna Marja 15, Kiljan Julja 20, Wiśniowicz Paulina 11, Żółtaniecka Karolina 10, Turlejówna 2, Zydorek W. 2, Sieczkowska Z. 1·50, Szychtowicz Z. 1·10, Pacutówna M. 1, składka w święto 18·90), Kółko Ministrantów Żórawno 3·60, Ks. Pizar Lwów 50, *Ks. Prał. Szurek Lwów 500,* Ks. Babiak Łopatyn 4·50, Ks. Sołtysiak Lwów 15, Ks. Opaliński Stanisławów 8, Ks. Tenerowicz Kopyczynie 21·05. **Razem 1.268·48 zł.**

Diecezja łomżyńska.

Zł.: *Ks. Sawicki Myszyniec 150*, Ks. Wężyk Berżniki 3·50, Ks. Prob. Tałandzewicz Poryte 24, Ks. Gąsowski Wąsewo 5, Ks. Wołągiewicz Przerośl 6, Ks. Gerwel Łyse 5, Ks. Kondracki Janówka 30, Ks. Sokołowski Pawłówka 3, *ks. Prob. Kruszewski Jabłoń kośc. 115*, Ks. Samolewicz Ostrów Maz. 5·50, Ks. Astasiewicz Sejny 25, Ks. Bołtralik Wąsosz szk. powsz. 10·23, Ks. prob. Pieściuk Choroszcz 33·60, Ks. Polak Grajewo 34, *Szkoła powsz. Sejny 64·11*. **Razem 513·94 zł.**

Diecezja łódzka.

Zł.: L. Sadoczyński Łódź 15, Ks. Migasiewicz Gomolin 21·60, Ks. A. Kuczyński Łódź gimn. M. Miklaszewskiej 50, Ks. Liberski Aleksandrów k. Łodzi 20, *Ks. Machnikowski Tomaszów maz. 89·17*, Ks. Włodarczyk Łódź 24·85. **Razem 220·62 zł.**

Diecezja łucka.

Zł.: Ks. Bączkowski Kiwerce 14·70, Ks. Prob. Nowak Drużkopol 4·30. **Razem 19 zł.**

Diecezja pińska.

Zł.: Szkoła powsz. Łabiszyn 11·92, Ks. Prob. Kapralski Horodec k. Kobrynia 9·15, Ks. Szymonowicz Brześć n. B. P. K. N. 37, *Kurja Bisk. Pińsk 169·99* (w tem: Hajnówka 8·30, Łubin 31·60, Mir 22, Pińsk 15·69, Szczytniki 25, Wyszki 29·46, Dziadkowice 18·09, ofiara 10·05, Iwiniec 8, Janów 1·80, razem 169·99, potrącono 25 gr, pozostaje 169·74), Szkoła powsz. Nr. 1 i 6 Brześć n. B. 7. **Razem 235·06 zł.**

Diecezja płocka.

Zł.: Ks. Nasiłowski Płock 1, Ks. Prof. Litwiński Pułtusk Sem. naucz. 28, Ks. Wilczyński Łopacin 30, Ks. Gajewski Świedziebnia 38, *ks. Wł. Biały Janów k. Chorzel 78*, Ks. Prob. Nieporęcki Strzygi 50·40, Ks. Z. Sosnowski Sochocin 26·70, *Ks. kan. Pójdo Nasielsk 498·17*

(w tem: Cieksyn 7, Osiek n. Drw. 10, Koziebrody 13'95, Sonsk 2'90, *Pułtusk* 53'50, *Przasnysz OO. Passjoniści* 155, *Raciąż* 138, Klukowo 28, *Zakroczym* 56, Duczymin 7, Ligowo 5'52, Dzierżenin 6. Chrostkowo 2, Łęg 13'30, razem 498'17, potrącono 168'17, pozostaje 330), Ks. Gościniak Ciechanów 4. **Razem 754'27 zł.**

Diecezja podlaska.

Zł.: Ks. Pietkiewicz Biała Podlaska 5, ks. Woźnicki Siedlce 8, ks. Wnuk Garwolin 3, J. Szweblówna Siedlce 22, ks. Dziekan Hordiewicz Łaskarzew 4, ks. Rubaszek Horodyszcze 5, Wiktor Kołodziej Biała Podl. Zofjilas 7'95, ks. Proboszcz Seroczyn Siedl 5, ks. Szulak Biała Podl. szk. im. ks. Brzóski 12'85, ks. Maciejski Nowodwór 7, Trębicka Stara wieś 3, Stow. św. Dziec. Mordy 4'20, ks. Krutkowski Biała Podl. szk. p. im. kr. Jadwigi 17'50, ks. Gąska Platerów 3. **Razem 107'50 zł.**

Diecezja przemyska.

Zł.: *Stow. św. Dziec. Korczyna 67'93*, J. Siudyła Bzianka 5, Sodalicja Marj. Nauczycielek Przemyśl 17'50, Ks. Sadowski Pruchnik szkoła 19'82, ks. Krokoszyński T. J. Chyrów 3'50, Brygida Biedroń Zręcin 5'10, ks. Zagalak Jata 10, K. Sobolowa naucz. Przemyśl, szk. ż. im. Konarskiego 5'84, ks. Turek Sambor 42'80, ks. Florkiewicz Stary Sambor 5'78, SS. Służebniczki Bruchnal 1'50, SS. Miłosierdzia Moszczany 10, Wojciech Wajda Przemyśl 2'10. ks. Borcz Sambor gimn. ż. 11'30, ks. Cyran Tyrawa Wołoska 8'30, Urząd parafj. Bieździedza 7, ks. Wywrocki Strzyżów 12, Wiktorja Setlak Wola Dębowiecka 26, ks. Bazylski Przemyśl, gimn. i sem. PP. Benedyktynek 33, Stow. św. Dziec. Rudnik n. Sanem 5, Stow. św. Dziec. Markowa 10, Z. Tabisz Żeglce 11, ks. Świątek Odrzykoń 10, ks. Majrzycki Żmigród 2, ks. Bryś Bieździedza 5, ks. Bełch Dobromil (M. Angerer 5, szk. ż. im. Jadwigi 2) 7, Stow. św. Dziec. Majdan Kolb 3'80, ks. Jarosz Kombornia 50, ks. Witowicz Albigowa 2. **Razem 400'27 zł.**

Diecezja sandomierska.

Zł.: Gabrjela Czarnecka Radom 5, Szkoła im. Czartoryskiego Radom 15, ks. Wł. Nowak Zwoleń 8·30, ks. Kapczyński Sienno 7·40, ks. Dr. Krasa Końskie 12·80, ks. P. Nowak Bzin 10·30, ks. Nagrodkiewicz Staszów 23·45, ks. Śpiewankiewicz Włostów 7·50, ks. Andrzejczak Smogorzew 10·20, ks. Malinowski Sławno 20, ks. Rutkowski Ożarów 17·71, ks. Rembowski Wyśmierzyce 18, *Kurja Biskupia Sandomierz 89·74* (w tem: Skrzyńsko 48, Wierzbnik 15, Obrazów 8, Włostów 8·74, Iwaniska 10), *ks. Dr. Kapusta Ostrowiec Kiel. 53*, ks. Kosobudzki Ostrowiec Kiel. 18. **Razem 316·40 zł.**

Diecezja tarnowska.

Zł.: Ks. I. Ryba Przyszowa 2·40, ks. Michalski Olesno 6, ks. Pudełko Biesiadki 4·70, ks. Prob. Duchiewicz Krynica 12, *Ks. Smoroński Tuchów 500* (w tem: M. Stecówna na chrzest Kazimierza i Jadwigi 20, Wiktorja Sowińska na wyk. Michała 50, a na chrzest Michaliny 10), ks. Świętoń Radomyśl Wielki 16·95, St. Wojtarowicz Świegocin 3·85, ks. Motyka Ropczyce 11·50, ks. Stefański Mielec szk. pow. ż. 20, ks. Grabowski Brušnik 5, ks. Mroczka Żabno 19·20, Urząd parafj. Rzezawa 11·32, Urząd parafj. Łysa Góra 18·45, ks. Kazek Szczepanów 29·09, ks. Kalisz Pilzno 22·90, ks. Kozłowski Tuchów od A. Szaligiewicz 20, ks. Sułek Wietrzychowice 3·97, Urząd parafj. Kamienica k. Łącka 3·50, *Ks. Dobrzański Bochnia* (szk. ż. Gorlice 45·25, *szk. ż. im. ś. Kingi Bochnia 53·51) 98·76*, Urząd parafj. Rożnów 2·10, ks. Wieczorek Brzesko 15·50, Urząd parafj. Cerekiew 4·67, ks. Mazur Biecz od dzieci z Strzeszyna i Klęczan 11, ks. Grotowski Czarna k. Pilzna 5, Urząd parafj. Mędrzechów od dzieci z Mędrzechowa i Kupienina 1·98, ks. Cielenkiewicz Wojnicz 17·05 (w tem dzieci z Mikołajowic 5·39), ks. kan. W. Mucha Luszowice 17·50, *Ks. Sierosławski Wojnicz szk. pow. 62*, Urząd parafjalny Dębno 4·50, ks. prał. Walczyński Tarnów 10, ks. A. Budacz

Zassów 10, ks. Zieliński Tarnów szk. im. Czackiego 5, *Ks. Dyr. Mierzejewski C. M. Tarnów 275'18* (w tem: *ks. Basta Tarnów Sem. naucz. 53'10, ks. Tabor Tarnów 59'25*, paraf. Witkowice 25, szkoła w Chyszowie 27, *ks. Mierzejewski ze szk. im. Kościuszki i Hofmanowej 110'83*), Marja Ptasińska Waryś 9, ks. Smoła Bielcza 3, Stow. św. Dziec. Brzeźnica k. Dębicy 3'20, Urząd parafj. Mikluszowice 30, Urząd parafj. Gwoździec 3, ks. Jagiełka Szyk 4'55, Stow. św. Dziec. Porąbka Uszewska 20, ks. Smołka Książnice (w tem dzieci z Podleszan 1'10) 6, Urząd parafj. Kamionka Mała 5'05, Stow. św. Dziec. Złotniki 5, Urząd parafj. Jakóbkowice (ze szk. Michalczowej i Jakóbkowic) 14'47, ks. Koszyk Kamienica k. Łącka 3, *Urząd parafj. Grybów 74'56*, ks. J. Ryba Przyszowa 4, ks. Smołka Kolbuszowa 4'80, *Ks. Zachara Dąbrowa k. Tarnowa 55*, ks. Dr. Oleksik Nowy Sącz 50, ks. Gnutek Tarnów 7, ks. St. Kurek Łączki Kuch. 4'90, Urząd parafj. Jakóbkowice szk. w Stańkowej 1'45, Stow. św. Dziec. Królówka k. Bochni 40, Urząd parafj. Kamionka Wielka 7, ks. Maryański Janowice k. Zakliczyna 10, Agn. Kowalska Koszary 1'35, *Ks. Blecharczyk Bogoniowice 60'70.* **Razem 1.678'10 zł.**

Archidiecezja warszawska.

Zł.: *Dyr. Archidiec. Zw. Mis. Warszawa 396'78* (w tem: P. J. Suchońska Milanówek 6, par. św. St. Kostki Żoliborz 16, N.N. z Kałuszyna 20, ks. E. Targoński Kutno 16, Dr. Cieszyński Warszawa 1'20, ks. St. Studziński Godzianów 10'60, ks. Fertak Żoliborz 9'95, P. L. Szumlańska z Zielonki 10'78, par. św. Jadwigi Warszawa 40, ks. Wieteska Bielawy k. Łowicza 7, P. Z. Załęska Sterdyń Podlaski 30, *ks. St. Kankiewicz 100, ks. Rektor kościoła im Jezus 100*); *Ks. Paszyna C. M. Warszawa 197'25* (w tem: Alusia Leszczyńska dla swej Alicji na Madag. 20, Piotr Mrówka dla swych chrześniaków na Madag. 20, ks. Kan. Jamiołkowski z gimn. ż. im. kr. Jadwigi 39'42, J. i H. Jamiołkowskie 12, Jadwiga Pacholczyków-

na 7·70, Toluś Marynowski 4, S. Gabrjela szpital Dziec. 15·65. **Razem 594·03 zł.**

Archidiecezja wileńska.

Zł.: Ks. Pukienas Raków 21, ks. Rotkiewicz Landwarów 15·35, ks. Zarzecki Zalesie Dziśnieńskie 14·40, E. Niziałkowska Żołudek 27, ks. Brukwicki Dryświaty 5, *ks. Radziwon Białystok* 141, Jadwiga Lisowska Świtajliszki szkoła 5·90, ks. Prob. Pietkiewicz Wielkie Ejsymonty 32·20, ks. Prob. Łoszakiewicz Konstantynów k. Święcian 10, *ks. Wizytator Bekisz Wilno 65·70*, ks. Cofałka Różanystok 3·30, ks. Hajkowicz Roś 39·60, ks. Bazewicz Gajdy 5, ks. Alferowicz Iwje 26, ks. Prob. Ostrowski Niewodnica 29·85, ks. Czerniak Smorgonie 16·69, ks. Sidorowicz Supraśl 35, ks. Dybiec Szczuczyn lidzki 3·20 (w tem: szk. ćw. 0·65, Stare Gierniaki 2·55), ks. Aborowicz Butrymańce 25, ks. Hermanowicz W. Brzostowica 22, ks. T. Szadbey Michałowo 23, ks. Stupina C. M. Wilno 7·20. **Razem 573·39 zł.**

Diecezja włocławska.

Zł.: S. Marja Benedykta Nieszawa 7·30, ks. Prob. Kwaśkiewicz Wierzchy 6, ks. Prob. Frąckiewicz Chojne 7·20, ks. Kwiatkowski Kowal 10, Jadwiga Rojkówna Brzeziny Kaliskie 1·50, *Ks. Dyr. Diec. M. Morawski Włocławek 434·51* (w tem: Pyzdry 12, Lisków 7·50, Połajewo 5·30, Osiek n. W. 37·14, Zduńska Wola: Ks. Prał. Łachowicz 5, Ks. Mado 10·72, Kościelec Kal. 11·95, Włocławek szk. Nr. 3. 7, S. Tucholska 11·48, Szk. Nr. 1 S. Malendowicz 10, Straszewo 12; Kalisz: Ks. Łopuszyński 6, Ks. Bratek T. J. od Sodalicji 27·50, Grzegorzew 15·78, Mazowsze 4, Brześć 49·45, Gosławice 11·75, Włocławek: szk. Nr. 5 i 8 Ks. Cieślak 10, Ks. Kruszyński 14·23, NN. 5·20, Zduńska Wola: Ks. Olejnik 12·60, Ks. Mączyński 28·70, Strzałków 1·76, Rychwał 2, Sompolno Ks. Szałkowski 40·70, Kalisz: G. Asnyka Ks. Osadnik 18·90, Chełmica 15, Łowiczek 4·51, Słupca 9, Siniarzewo 6, Zygry 9·34, Osiek W. 19). **Razem 466·51 zł.**

Zagranica.

Zł.: *Z parafji Z.* 847·88; Ks. K. Maultz Karwina 20; *Dzieci polskie Gautherets (Francja)* 420·68 t. j. 1.220 fr. frc.; Paulina Kopiecka Gleiwitz (Niemcy) 2·50; *Szkoła Rodz. Marji Czerniowce (Rumunja)* 60; *Johanna Gatzka Ratibor (Niemcy)* 290 mar. niem.; Ks. Czerniowski Montigny (Francja) 46. **Razem 1.397·06 zł i 290 mar. niem.**

Za przesłane składki Dyrekcja serdecznie dziękuje „BÓG ZAPŁAĆ”.

†

Polecamy modlitwom zmarłych:

Karolina Wąż, Jadwiga Wąż z Dąbrowy k. Tarnowa.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie!

W sprawie opłacania roczników.

Uwaga Dyrekcji na 2 stronie okładki co do prenumeraty Roczników dotyczy tylko tych, którzy Roczniki pobierają dla czytania tylko, a nie prowadzą Dziecięctwa. Stowarzyszenia zaś Dziecięctwa otrzymują Roczniki darmo po 1 Roczniku na dwunastkę. Dwunastki nie płacące składki, nie mają prawa do Rocznika.

Medaliki są bezpłatne. Należy jednak przestrzegać kontroli nad dziećmi, by nie dawać im drugi raz medalików, gdyż dzieci lubią się starszych medalików pozbywać i żądać nowych.

Redaktor odpowiedzialny Ks. H. Król C M.